

EN DE NAAM IS *SYNARMADILLO PALLIDUS*
(CRUSTACEA: ISOPODA: ARMADILLIDAE)

Martin Soesbergen

Onderzoek naar de pissebedden in de verwarmde kassen van Blijdorp leverde twee nieuwe soorten voor Nederland op: *Venezillo parvus* (Budde-Lund, 1885) en *Synarmadillo* spec. (Soesbergen 2003). De laatste soort heeft een diameter van 1,9-2,4 mm (opgerold) en is 7 mm lang. De basiskleur is lichtgrijs, zo licht dat de dieren in eerste instantie wit lijken. Op het voorste deel van de segmenten zijn langwerpige witte vlekken aanwezig. De zijrand van het telson is gehoekt en de achterrand is afgerond tot enigszins recht afgesneden. Inmiddels is de literatuur met betrekking tot *Synarmadillo* bestudeerd en kon de *Synarmadillo*-soort op naam worden gebracht. Van de 24 bekende soorten konden er 18 worden weggestreept op basis van de kleur en/of de tekening (tabel 1). *Synarmadillo globus*, *S. cristifrons* en *S. schlegeli* behoren weliswaar tot dezelfde groep, maar zijn te groot en hebben een afgeronde

top van het telson. Van *S. lubilensis* is maar één vrouwelijk exemplaar bekend van de typeplaats en dit exemplaar is aanmerkelijk groter dan de in Blijdorp gevonden soort (Arcangeli 1950). Er bleven twee, eveneens zeer lichtgekleurde soorten over, te weten *S. caecus* en *S. pallidus*. *Synarmadillo caecus* is uniform wit gekleurd, geheel zonder tekening en te klein, namelijk 3 mm (Ferrara & Schmallfuss 1983). *Synarmadillo pallidus* wordt door Arcangeli (1950) beschreven als een soort met een bleekgrijze enigszins gevlekte rugzijde en een ogenschijnlijk ongekleurde buikzijde. De grootte is maximaal 8 mm. De beschrijving en afbeeldingen kloppen ook met de Nederlandse dieren, met uitzondering van het door Arcangeli (1950) genoemde aantal van 14 ocellen. De gevonden exemplaren hebben minder ocellen (8), maar zijn vrij klein en juveniel. Juvenile pissebedden hebben minder ocellen dan adulten. Op basis van de beschrijvingen is de conclusie dat de gevonden exemplaren behoren tot *S. pallidus* (fig. 1).

Figuur 1. *Synarmadillo pallides*, een exemplaar uit Blijdorp.

De dieren zijn circa 7 mm lang.
Foto Menno Reemer.

Figure 1. *Synarmadillo pallides*, a specimen from Blijdorp zoo.

The isopods are circa 7 mm long.
Photo Menno Reemer.

Tabel 1. Onderscheidende eigenschappen van *Synarmadillo*-soorten ten opzichte van de in Blijdorp gevonden dieren.
Table 1. Discriminative characters of *Synarmadillo*-species, with respect to the specimens found in Blijdorp.

Soort	Onderscheidende eigenschappen	Referentie
<i>Synarmadillo aelleni</i> Schmalfuss & Ferrara, 1983	Lichtbruin met lichte vlekken Lengte 16 mm	Schmalfuss & Ferrara 1983
<i>Synarmadillo albinotatus</i> Budde-Lund, 1908	Blauwgrijs, epimeren van 2e en 3e pereon geel. Lengte 8,5-12 mm	Ferrara & Schmalfuss 1983 Ferrara & Schmalfuss 1976
<i>Synarmadillo caecus</i> Ferrara & Schmalfuss, 1983	Wit, geheel zonder tekening Schubvormige uitstekels. Lengte 3 mm	Ferrara & Schmalfuss 1983
<i>Synarmadillo clausus</i> Dollfus, 1892	Geen granulae maar haren op rug Grote lichte vlekken. Lengte 16 mm	Ferrara & Schmalfuss 1976 Paulian De Felice 1940
<i>Synarmadillo cristifrons</i> (Hilgendorf, 1893)	Lijkt op <i>Priscyphis nigropunctatus</i> , een soort met zwarte punten Lengte 12-16 mm	Hilgendorf 1893, Schmalfuss & Ferrara 1983
<i>Synarmadillo diversum</i> Paulian de Felice, 1940	Grijs met twee lichte banden Lengte 15 mm	Ferrara & Schmalfuss 1976 Paulian De Felice 1940
<i>Synarmadillo feai</i> Ferrara & Schmalfuss, 1976	Als <i>S. globus</i> maar met gevorkte uitsteeksels. Lengte 13-14 mm	Ferrara & Schmalfuss 1976
<i>Synarmadillo flavus</i> Ferrara & Schmalfuss, 1983	Licht roodgeel Lengte 5,5 mm	Ferrara & Schmalfuss 1983
<i>Synarmadillo globus</i> Budde-Lund, 1908	Uniform donkergrijs Lengte 23 mm.	Ferrara & Schmalfuss 1976 Arcangeli 1950
<i>Synarmadillo insularis</i> Ferrara & Schmalfuss, 1976	Bruin met veel gele vlekjes Lengte 10 mm	Ferrara & Schmalfuss 1976
<i>Synarmadillo lubilensis</i> Van Name, 1920	Eén vrouwelijk exemplaar bekend van 13 mm.	Arcangeli 1950
<i>Synarmadillo madagascariensis</i> Dollfus, 1895B	Uniform grijs. Lengte 7 mm	Dollfus 1895
<i>Synarmadillo marmoratus</i> Budde-Lund, 1910	Gemarmerd	
<i>Synarmadillo monocullatus</i> (Dollfus, 1896)	Eén ocel	
<i>Synarmadillo pallidus</i> Arcangeli, 1950	Bleekgrijs, enigszins gevlekt Lengte 8 mm	Arcangeli 1950
<i>Synarmadillo parvulus</i> Schmalfuss & Ferrara, 1983	Roodbruin, ronde schaalvormige uitsteeksels. Lengte 3 mm	Schmalfuss & Ferrara 1983
<i>Synarmadillo pygmaeus</i> (Budde-Lund, 1898)	Geen <i>Synarmadillo</i> en te klein	Ferrara & Taiti 1979
<i>Synarmadillo ruthveni</i> (Pearse, 1915)	Chocoladebruin. Lengte 16 mm	Pearse 1915
<i>Synarmadillo schlegeli</i> Ferrara & Schmalfuss, 1983	Violet-bruin met gele vlekken Lengte 12,5-15 mm	Ferrara & Schmalfuss 1973
<i>Synarmadillo simplex</i> Budde-Lund, 1910	Uniform grijsbruin Lengte 10 mm	Dollfus 1895

Soort	Onderscheidende eigenschappen	Referentie
<i>Synarmadillo taitii</i> Ferrara & Schmalzfuss, 1983	Donker violet-bruin Lengte 2,8 mm	Ferrara & Schmalzfuss 1983
<i>Synarmadillo tristani</i> (Richardson, 1910)	Roodbruin	Richardson 1910
<i>Synarmadillo vicinus</i> Paulian de Felice, 1940	Roodbruin Lengte 18 mm	Paulian De Felice 1940
<i>Synarmadillo villosus</i> (Budde-Lund, 1898)	Geen <i>Synarmadillo</i> en behaard	Ferrara & Taiti 1979

Literatuur

- Arcangeli, A. 1950. Isopodi Terrestri. – Exploration du parc national Albert mission H. Dumas (1935-1936) 15: 3-80.
- Dollfus, A. 1895. Mission scientifique de M. Ch. Allaud dans le territoire de Diégo-Suarez (Madagascar-Nord), isopodes terrestres. – Mémoires de la Société Zoologique de France 8: 180-188.
- Ferrara, F. & H. Schmalzfuss 1976. Terrestrial isopods from west Africa, part 1: family *Eubelidae* Budde-Lund, 1899. – Italian Journal of Zoology 7: 1-114.
- Ferrara, F. & H. Schmalzfuss 1983. New isopod material from southwest Camaroon, with descriptions of 13 new species. – Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde serie A (Biologie) 360: 1-43.
- Ferrara, F. & S. Taiti 1979. A check-list of terrestrial isopods from Africa (south of the Sahara). – Italian Journal of Zoology 12: 89-215.
- Hilgendorf, F. 1893. Die von herrn Dr. Battner im Togolande gesammelten Onisciden. – Sitzungsberichte der Gesellschaft Naturforschender Freunde zu Berlin 5: 152-157.
- Paulian de Felice, L. 1940. Oniscoides de la Côte Occidentale d'Afrique II. – Tylidae, Ligiidae, Armadillidiidae. – Bulletin de la Société Zoologique de France 65: 144-152.
- Pearse, A.S. 1915. An account of the Crustacea collected by the Walker expedition to Santa Marta, Colombia. – Proceedings of the United States National Museum 49: 531-556.
- Richardson, H. 1910. Terrestrial isopods collected in Costa Rica by J.F. Tristan, with descriptions of a new genus and species. – Proceedings of the United States National Museum 39: 93-95.
- Schmalzfuss, H. & F. Ferrara 1983. Terrestrial isopods from west Africa, part 3: family *Armadillidae* Verhoeff, 1917. – Italian Journal of Zoology 18: 111-157.
- Soesbergen, M. 2003. *Venezillo parvus* en *Synarmadillo* spec., twee nieuwe landpissebedden in Nederland (Crustacea: Isopoda: Armadillidae). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 18: 97-101.

SUMMARY

And the name is *Synarmadillo pallidus* (Crustacea: Isopoda: Armadillidae)

In Soesbergen (2003) an unidentified *Synarmadillo* species was mentioned as a first record for the Dutch fauna. The isopod was found in a greenhouse in the zoo of Blijdorp, Rotterdam. A study of the literature on *Synarmadillo* has now clarified the specific status: its name is *Synarmadillo pallidus* Arcangeli, 1950.

M. Soesbergen
De Kringloop 83
2614 wj Delft

